

IZVJEŠĆE O RADU POVIJESNOG DRUŠTVA KRIŽEVCI U MANDATU OD 2021. DO 2025. GODINE

DEJAN PERNJAK

Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo

Sveučilište Sjever

Trg dr. Žarka Dolinara 1

HR – 48 000 Koprivnica

dpernjak@unin.hr

Nakon pandemije koronavirusa koji je u mnogočemu odredio aktivnosti na svim područjima javnog i društvenog života Povijesno društvo Križevci tijekom 2021. i 2022. godine ponovo je postupno počelo provoditi svoje glavne aktivnosti. Ovo izvješće obuhvaća razdoblje od 3. svibnja 2021. do 15. listopada 2025. godine.

U ponedjeljak, 3. svibnja 2021. godine održana je redovna izborna Skupština Povijesnog društva Križevci na kojoj je za predsjednika izabran dr. sc. Dejan Pernjak, a za dopredsjednika dr. sc. Ivan Peklić. Tajnikom je imenovan dr. sc. Tomislav Bogdanović, a izabran je i novi Izvršni odbor Društva. Uz predsjednika, dopredsjednika i tajnika u Izvršni odbor izabrani su dr. sc. Zdenko Balog, doc. dr. sc. Tatjana Tkalčec, Stjepan Lučki, prof. i dr. sc. Đuro Škvorc. U Nadzorni odbor izabrani su Tomislav Somođi, mag., izv. prof. dr. sc. Davor Balić i Ivana Španić, mag., dok Stegovni sud čine Roko Bašić, dr. vet. med, Terezija Horvat, prof. i Vedrana Rađa, mag.

U izvještajnom periodu Povijesno društvo Križevci imalo je izuzetnu suradnju sa Zavodom za znanstvenoi-straživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, što je nastavljeno i još jače u narednom razdoblju. Tako je u četvrtak, 2. rujna 2021. godine održano predstavljanje monografije »Kalnik-Igrišće – naselje kasnog brončanog doba« autorica Snježane Karavanić i Andreje Kudelić. Monografiju su predstavili: dr. sc. Snježana Karavanić, Institut za arheologiju u Zagrebu, dr. sc. Andreja Kudelić, Institut za arheologiju u Zagrebu, dr. sc. Daria Ložnjak Dizdar, Institut za arheologiju u Zagrebu i dr. sc. Ina Miloglav s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dana

17. rujna 2021. održali smo, zajedno sa Zavodom, predstavljanje monografije »Glogovnica, kulturno – povijesna studija – II. dopunjeno izdanje« autora Vladimira Palošike. O monografiji su govorili dr. sc. Ivan Peklić, Zavod HAZU-a, doc. dr. sc. Tatjana Tkalčec s Instituta za arheologiju u Zagrebu te autor Vladimir Palošika. U utorak, 26. listopada 2021. godine održano je predstavljanje monografije »Križevački, kalnički i vrbovečki kraj u srednjem vijeku« autora Ranka Pavleša. O monografiji su govorili: akademik Dragutin Feletar, HAZU, glavni i odgovorni urednik Izdavačke kuće Meridijani, prof. dr. sc. Hrvoje Petrić sa Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i autor Ranko Pavleš.

Predstavljanje knjige »Utvrda Novi Zrin na Muri« održali smo u srijedu, 27. travnja 2022. godine. Predstavljajući knjige bili su: dr. sc. Ivan Peklić, Zavod HAZU-a, akademik Franjo Tomić, HAZU, doc. dr. sc. Petar Feletar, autor, akademik Dragutin Feletar, autor i prof. dr. sc. Hrvoje Petrić, autor. U glazbenom programu nastupili su učenici Glazbene škole Alberta Štrige Križevci. U suradnji s Općinom Kalnik, u Spomen domu Hrvatskih branitelja u Kalniku u srijedu, 4. svibnja 2022. godine održano je predstavljanje monografije »Križevački, kalnički i vrbovečki kraj u srednjem vijeku« autora Ranka Pavleša. O monografiji su govorili: akademik Dragutin Feletar, HAZU, glavni i odgovorni urednik Izdavačke kuće Meridijani, prof. dr. sc. Hrvoje Petrić sa Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i autor Ranko Pavleš.

Povijesno društvo Križevci i Zavod za znanstvenoi-straživački i umjetnički rad HAZU-a u Križevcima organizirali su znanstveni skup »Povijest školstva sjeverozapadne Hrvatske – u spomen na prof. dr. sc. Valenti-

na Puževskog«, a koji se održao u petak, 3. lipnja 2022. godine, a na kojemu su sudjelovala 33 znanstvenika iz različitih kulturnih, znanstvenih i sveučilišnih institucija. U suradnji Gradske knjižnice Franjo Marković Križevci u ponedjeljak, 27. lipnja 2022. godine organizirali smo predstavljanje knjige Antuna Derežanina Tunje »Rat i mir – jedan život tri režima«. Knjigu su predstavili: Ivan Petrović, dr. sc. Đuro Škvorc i Stipo Pilić. Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, Povijesno društvo Križevci i Ogranak Matice hrvatske u Petrinji održali su predstavljanje knjige »Vojna sila pobunjenih Srba na Banovini 1992.-1995.«, autora Đure Škvorca u četvrtak, 6. listopada 2022. godine. Knjigu su predstavili dr. sc. Jakša Raguž s Hrvatskog instituta za povijest i autor, dr. sc. Đuro Škvorc. Predstavljanju je nazočio predsjednik Povijesnog društva Križevci dr. sc. Dejan Pernjak.

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima i Povijesno društvo Križevci organizirali su u petak, 9. prosinca 2022. godine predstavljanje monografije »Povijest pavlinskoga samostana u Križevcima« autora dr. sc. Dejana Pernjaka. Monografiju su predstavili: dr. sc. Luka Ilić, dr. sc. Zdenko Balog, dr. sc. Ivan Peklić i autor dr. sc. Dejan Pernjak.

U srijedu, 26. travnja 2023. godine održano je predavanje mr. sc. Lane Okroše Rožić, muzejske savjetnice Gradskog muzeja Križevci pod naslovom »Arheološka istraživanja u Križevcima i okolici«. Predavanje su organizirali Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima i Povijesno društvo Križevci, a u sklopu obilježavanja Dana Grada Križevaca.

U sklopu manifestacije »Kliofest – festival povijesti 2023.« Povijesno društvo Križevci i Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima organizirali su u petak, 19. svibnja 2023. godine predavanje višeg kustosa Gradskog muzeja Križevci Ozrena Blageca - »Gustav August Vichodil: Čeh na »privremenom« radu u Križevcima«.

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima i Povijesno društvo Križevci organizirali su znanstveni skup »Tadija

Smičiklas (1843. - 1914.) i njegovo doba«, koji se održao u petak, 26. svibnja 2023. godine u dvorani Pučkog otvorenog učilišta na Trgu sv. Florijana u Križevcima (u sklopu knjižnice) i multimedijskoj dvorani Gradske knjižnice »Franjo Marković« Križevci. Znanstveni skup otvorio je mons. Milan Stipić, vladika Križevačke grkokatoličke eparhije. Na znanstvenom skupu sudjelovalo je preko 20 izlagača iz različitih znanstvenih institucija i strukovnih udruženja kao npr. s Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjeka za povijest Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Instituta za poredbeno pravo i pravnu teoriju Pravnog fakultet Sveučilišta u Szegedu itd.

Dana 9. veljače 2024. godine dr. sc. Dejan Pernjak, dr. sc. Ivan Peklić i vladika Križevačke eparhije mons. Milan Stipić bili su na radnom sastanku u Hrvatskom institutu za povijest, a vezano na organizaciju znanstvenog skupa o povijesti Križevačke eparhije, koja 2027. godine slavi 250 obljetnicu. Uz navedene na sastanku su sudjelovali prof. dr. sc. Miroslav Akmadža, ravnatelj Hrvatskog instituta za povijest te njegovi pomoćnici dr. sc. Gordana Ravančić i dr. sc. Josip Mihaljević. Odlučeno je da, ako se želi organizirati kvalitetan skup, najraniji termin održavanja bi mogao studeni 2024. godine te će se u hodu dogovoriti točan termin. Na prijedlog ravnatelja Akmadže i vladike Stipića za tajnike skupa imenovani su dr. sc. Josip Mihaljević i dr. sc. Dejan Pernjak, koji će voditi operativno što je potrebno za organizaciju skupa. Imenovan je i organizacijski odbor: vladika mons. Milan Stipić, prof. dr. sc. Miroslav Akmadža, akademik Franjo Tomić, akademik Ferdo Bašić, prof. dr. sc. Mislav Grgić, dr. sc. Zlatko Kudelić, dr. sc. Ivan Peklić, dr. sc. Dejan Pernjak te dr. sc. Josip Mihaljević. U srijedu, 6. ožujka 2024. godine u multimedijskoj dvorani Gradske knjižnice Franjo Marković Križevci održano je predstavljanje knjige Mladena Tomorada »Stari Egipat - Povijest i kultura«, a koju su predstavili sam autor te dr. sc. Deniver Vukelić. Predstavljanje knjige organizirali su Povijesno društvo Križevci, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima i Školska knjiga iz Zagreba.

Naredni period bio je posvećen organizaciji znanstvenog skupa o povijesti Križevačke eparhije. Ovaj znanstveni skup pod nazivom »Križevačka eparhija. Povijest, kultura, nasljeđe« održan je 22. studenoga 2024. godine, a koji je za cilj imao obraditi bogatu povijest Eparhije od njenog početka do najnovijih vremena. Organizatori skupa bili su Križevačka eparhija, Hrvat-

ski institut za povijest, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad HAZU Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, Družba »Braća Hrvatskoga zmaja« – Zmajski stol u Križevcima, Povijesno društvo Križevci i Ogranak Matice hrvatske u Križevcima, a održao se pod pokroviteljstvom Grada Križevaca. Sudjelovali su predavači, znanstvenici i stručnjaci iz Hrvatske, Mađarske, Austrije, Njemačke i SAD-a. U sklopu znanstvenog skupa održano je i razgledavanje bogatstva katedrale Presvete Trojice i biskupijskog dvora s muzejom i knjižnicom, a vladika Stipić je služio i prigodnu liturgiju istočno-bizantskog obreda. U tijeku je već treća faza rada na ovoj temi. Radovi za Zbornik su prikupljeni te je u postupku recenziranje pristiglih radova. Plan je da se recenzije obave do kraja godine, a korektura i redakcija u prvoj polovici 2026. godine, a do kraja 2026. godine da Zbornik bude publiciran. Izdavanje Zbornika zasad financirat će HAZU i Križevačka eparhija. Postoji mogućnost da se uključi i netko od dionika koji su sudjelovali u organizaciji skupa, ali to ćemo saznati u narednom periodu.

U četvrtak, 27. ožujka 2025. godine u multimedijskoj dvorani Gradske knjižnice Franjo Marković Križevci održano je predstavljanje knjige Željka Krušelja »Polet: Zlatno doba raspada komunizma«. Knjigu su predstavili sam autor izv. prof. dr. sc. Željko Krušelj i doc. dr. sc. Krešimir Lacković s Odjela za komunikologiju, medije i novinarstvo Sveučilišta Sjever. Predstavljanje knjige organizirali su Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima i Povijesno društvo Križevci. Predstavljanje »Leksikona utvrda Hrvatske« urednika: dr. sc. Krešimira Regana i dr. sc. Vlaste Dugački, održano je u četvrtak, 12. lipnja 2025. godine s početkom u multimedijskoj dvorani Gradske knjižnice Franjo Marković Križevci. O knjizi su govorili dr. sc. Krešimir Regan i Marinko Brkić-Tot, glavni urednik portala Blaga & misterije, a organizatori su bili Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, Povijesno društvo Križevci i Leksikografski zavod »Miroslav Krleža« Zagreb. U ime Povijesnog društva Križevci 2. srpnja 2025. godine dr. sc. Đuro Škvorc nazočio je u Hotelu Kalnik na prijemu gradonačelnika Grada Križevaca Tomislava Katanovića i zamjenika gradonačelnika Ivica Švagelja, a povodom stupanja na dužnost.

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, Grad Križevci,

Povijesno društvo Križevci i Družba »Braća Hrvatskoga Zmaja« – Zmajski stol u Križevcima u četvrtak, 9. listopada 2025. godine organizirali su prigodna predavanja povodom 180. godišnjice rođenja Franje Markovića. Predavanja su održali izv. prof. dr. sc. Goran Sunajko (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) i dr. sc. Ivan Peklić (Zavod HAZU-a u Križevcima), dok je događajem moderirao Matej Bunta, mag. educ. hist. U glazbenom dijelu nastupilo je Hrvatsko pjevačko društvo »Kalnik« Križevci.

U razdoblju od 2021. do 2025. izdana su četiri broja časopisa *Cris*, koji su redovno izdavani uz potporu Grada Križevaca i Koprivničko-križevačke županije, a u pripremi je broj za 2025. godinu te je plan da se izda, kako bi i trebalo, do kraja tekuće godine, a najkasnije u siječnju 2026. godine.

Na izbornoj skupštini održanoj 15. listopada 2025. godine za predsjednika je odabran dr. sc. Tomislav Bogdanović. Dr. sc. Ivan Peklić ponovo je izabran za dopredsjednika, dok je dr. sc. Dejan Pernjak imenovan tajnikom. U Izvršni odbor izabrani su dr. sc. Zdenko Balog, dr. sc. Tatjana Tkalčec, dr. sc. Đuro Škvorc i Matej Bunta, mag. educ. hist. U Nadzorni odbor izabrani su Tomislav Somođi, mag., kao predsjednik, dok su za članove izabrani Zdenka Krehula i Vlado Radotović. Stegovni sud činiti će Terezija Horvat, kao predsjednica, a članovi su Roko Bašić, dr. vet. med, i Vedrana Rađa, mag. hist. Likvidator Društva i u narednom razdoblju bit će Martin Vujić, dr. vet. med.